

Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha's

**Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur
(Autonomous)**

Department of Music

Programme: - B.A

**Syllabus for the B. A. S.Y.
(Semester – III & IV)**

Year : 2023-24

(Revised Syllabus with effect from June 2023)

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya,Latur(Autonomous)

Music

B. A – II

Semester – III

Course Code	Course Name	Maximum Marks		Total	
		External	Internal	Marks	Credits
U-MUS-314	Indian Classical and Semi Classical Music –III (PR)	45	30	75	3
U-MUS-315	Indian Classical and Semi Classical Music –IV (TH)	45	30	75	3

Semester – IV

Course Code	Course Name	Maximum Marks		Total	
		External	Internal	Marks	Credits
U-MUS-414	Indian Classical and Semi Classical Music –V (PR)	45	30	75	3
U-MUS-415	Indian Classical and Semi Classical Music –VI (TH)	45	30	75	3

बी.ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम 2023-24
सत्र – तिसरे

पेपर क्र. -V (प्रात्यक्षिक)

पेपर कोड -U-

MUS-314

पेपरचे नाव : भारतीय शास्त्रीय व उपशास्त्रीय संगीत
क्रेडीट: ०३

गुण: ७५

उद्दिष्ट्ये :

१. रागावर आधारित चित्रपटगीत गाण्याची क्षमता निर्माण होणे.
२. समुहगायन करता येणे.
३. संवादीनी, तानपूरा व तबला इ. वाद्याचे वाजविण्याचे तंत्र माहिती होणे.
४. महाराष्ट्रातील लोकसंगीताची माहिती होणे.
५. उपशास्त्रीय संगीतातील गीत प्रकाराची माहिती होणे.

निष्पत्ती:

१. रागावर आधारित चित्रपटगीत गाण्याची क्षमता निर्माण होईल.
२. समुहगायन करता होईल.
३. संवादीनी, तानपूरा व तबला इ. वाद्याचे वाजविण्याचे तंत्र माहिती होईल.
४. महाराष्ट्रातील लोकसंगीताची माहिती होईल.
५. उपशास्त्रीय संगीतातील गीत प्रकाराची माहिती होईल.

प्रकरण – १ रागावर आधारित चित्रपटगीत व समुहगायन (देशभक्तीपर रचना)

प्रकरण – २ संवादीनी, तानपूरा व तबला इ. वाद्ये वाजविण्याचे तंत्र

प्रकरण – ३ महाराष्ट्रातील लोकसंगीत –

वासूदेव, भूपाली, ओवी, शेतकरी गीत

प्रकरण – ४ उपशास्त्रीय संगीतातील गीत प्रकार

१) ठुमरी २) दादरा ३) नाट्यगीत

बी.ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम 2023-24
सत्र – तिसरे

पेपर क्र. –VI (थेरी)

पेपर कोड –U-

MUS-315

पेपरचे नाव : भारतीय शास्त्रीय व उपशास्त्रीय संगीत
क्रेडीट: ०३

गुण: ७५

उद्दिष्ट्ये :

१. विविध रागाची शास्त्रीय माहिती, विविध कलावंतांचा परिचय सांगीतीक योगदान, स्वरलिपी, विविध सांगीतीक व्याख्या, विविध अंगाचा तुलनात्मक अभ्यास करण्याची क्षमता निर्माण होणे.
२. विविध ताल एकपट, दुप्पट, तीप्पट व चौपट लयकारीसह लिपीबद्ध करण्याची क्षमता निर्माण होणे.

निष्पत्ती :

१. विविध रागाची शास्त्रीय माहिती, विविध कलावंतांचा परिचय सांगीतीक योगदान, स्वरलिपी, विविध सांगीतीक व्याख्या, विविध अंगाचा तुलनात्मक अभ्यास करण्याची क्षमता निर्माण होईल.
२. विविध ताल एकपट, दुप्पट, तीप्पट व चौपट लयकारीसह लिपीबद्ध करण्याची क्षमता निर्माण होईल.

प्रकरण – १ अभ्यासक्रमातील पेपर क्र. ५ मधील सर्व घटकांची विस्तृत माहिती

प्रकरण – २ वाद्यवर्गीकरण

प्रकरण – ३ अ) चरित्र

१. पं. कुमार गंधर्व
२. पं. जितेंद्र अभिषेक

ब) घराण्यांची विस्तृत माहिती

१. आग्रा घराणा

प्रकरण – ४ खालील गीतप्रकाराची माहिती

१. चैती
२. होरी
३. कजरी

बी.ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम 2023-24
सत्र – चौथे

पेपर क्र. –VII (प्रात्यक्षिक)

पेपर कोड –U-

MUS-414

पेपरचे नाव : भारतीय शास्त्रीय संगीत
क्रेडीट: ०३

गुण: ७५

उद्दिष्ट्ये :

१. भारतीय राग संगीतातील विविध रागामध्ये बडे ख्याल, छोटे ख्याल, धमार चतरंग इ. गीत प्रकार गायण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
२. उपशास्त्रीय व सुगम संगीतातील गीत प्रकार म्हणण्याची क्षमता निर्माण होणे.
३. विविध तालाची पढंत करण्याची क्षमता निर्माण होणे.

निष्पत्ती :

१. रागांच्या अनुषंगाने आलापासह बडे व छोटाख्यालचे सादरीकरण करणे
२. धमार चतरंग या प्रकाराबरोबरच सुगम व उपशास्त्रीय संगीतातील गीत प्रकारचे सादरीकरण करणे.
३. विविध ताल लयकारीसह पढंत करणे.

प्रकरण – १ विस्तृत अध्ययनासाठी राग

१. भिमपलास (बडाख्याल- दोन आलाप व दोन तानासह)

प्रकरण – २ छोटेख्याल- दोन आलाप व दोन तानासह
(कोणतेही दोन)

१. बागेश्री
२. खमाज
३. पटदीप

प्रकरण – ३ गीत प्रकार

१. धमार
२. नाट्यगीत
३. अभंग (संतांची रचना)

प्रकरण – ४ तालपरिचय (एकपट व दुप्पट)

१. दिपचंदी
२. धमार
३. धुमाळी/भजनी

बी.ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम 2023-24
सत्र – चौथे

पेपर क्र. –VIII (थेरी)

पेपर कोड –U-

MUS-415

पेपरचे नाव : भारतीय शास्त्रीय संगीत
क्रेडीट: ०३

गुण: ७५

उद्दिष्ट्ये :

१. विविध सांगीतीक मैफीलीचे वृत्तांत लेखन कसे करावे याचा अभ्यास करणे.
२. गायकाचे गुण व दोष अभ्यास करणे.
३. सांगीतीक क्षेत्रातील कलावंताचे चरीत्र अभ्यासणे.
४. भारतीय नृत्य शैलीचा अभ्यास करणे

निष्पत्ती :

१. विविध सांगीतीक मैफीलीचे वृत्तांत लेखन कसे करावे याचा अभ्यास होईल.
२. गायकाचे गुण व दोष अभ्यास होईल.
३. सांगीतीक क्षेत्रातील कलावंताचे चरीत्र अभ्यास होईल.
४. भारतीय नृत्य शैलीचा अभ्यास होईल.

प्रकरण – १ विविध सांगीतीक मैफीलीचे वर्णन लेखन

प्रकरण – २ गायकाचे गुण व दोष

प्रकरण – ३ चरीत्र

१. पं. उल्हास कशाळकर
बिरजू महाराज
२. विदुषी एन. राजम् ३. पं. अरविंद मुळगावकर ४.

प्रकरण – ४ खालील शास्त्रीय नृत्यप्रकाराची विस्तृत चित्रमय माहिती.

संदर्भ ग्रंथ :

१. हिंदुस्थानी संगीत पद्धती (भाग १, २) - पं. वि. ना. भातखंडे
२. संगीत विशारद - पं. लक्ष्मी नारायण गर्ग
३. राग परिचय (भाग १, २, ३) - पं. हरीशचंद्र श्रीवास्तव

४. ताल परिचय (भाग १, २, ३) - पं. हरीशचंद्र श्रीवास्तव
५. तबला - श्री. अरविंद मुळगावकर
६. पखावज और तबलोलके घराणे एवं परंपरायें - डॉ. आबान-ए-मिस्त्री